

Simona Zvěřinová

Anglické rozkazovací věty s imperativem první osoby plurálu a jejich české překladové protějšky / English first person plural imperative clauses and their Czech counterparts

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav anglického jazyka a didaktiky, bakalářská práce, květen 2014, 44 stran + příloha

Posudek oponenta

Simona Zvěřinová se ve své práci soustředí na české překladové ekvivalenty anglického opisného imperativu v první osobě plurálu, s cílem najít případné korelace mezi druhotnou diskurzní funkcí imperativní formy a její indikací v překladu.

Teoretická část popisuje formu anglického opisného imperativu (vyhýbá se pojmenování *auxiliary let*, p. 5, *let is semantically bleached ... and should be seen as a marker of illocutionary force*, p. 6 – jak jej autorka chápe gramaticky?). Podrobně se zabývá vztahem mezi intencním větným typem, jeho obecnou diskurzní funkcí a specifickou ilokuční silou (*order, request and plea, recommendation, advice and warning, suggestion, instruction, expository directive, invitation, permission, acceptance*). Hezky zpracovaný oddíl 2.3 podává přehled forem, jimiž se vyjadřuje direktivní význam v češtině (imperativ, částice, neslovesné věty, či sémanticky prázdná slovesa či kondicionál).

Empirická část práce je založena na stu excerptech z paralelního korpusu *Intercorp*, které byly klasifikovány do sedmi kategorií (sloučením některých výše zmíněných podtypů) na základě zhodnocení jejich ilokučního významu. Těchto sedm kategorií pak slouží jako rozvržení praktické části. V této souvislosti by pro přehlednost bylo vhodné uvést kategorie, se kterými se pracuje a kvantitativní rozložení dat (Tabulku 9) již v části 4.1.1. České protějšky jsou systematicky hodnoceny dle slovesného způsobu, osoby a čísla, a potenciálních dalších doprovodných rysů. Představují všechny anglické zdrojové věty přímou řeč?

Dále autorka postupuje po jednotlivých ilokučních významech a v jejich rámci popisuje české protějšky, které, jak se zdá, skutečně mohou diferencovat různé ilokuční síly anglického imperativu. V těchto pasážích čtenáři mírně ztěžuje orientaci neuvádění konkrétních počtů jednotlivých podskupin ve vlastním textu, dle kterých by bylo možno porovnávat s tabulkami. Např. návrhy (*suggestions*) jsou ve vzorku zastoupeny 62% a překlad u téměř poloviny případů je formálně shodný. Bylo by možno přesněji kvantifikovat na str. 20 „*Most of the examples in the Czech translation are congruent...*“? Jde o 44% z Tabulky 2? Podobně str. 21 „*some of the excerpts show similarities*“ – jde pouze o příklady se samotným imperativem? Druhý odstavec na str. 22 zmiňuje čtyři případy modálního slovesa v indikativu a kondicionálu – Tabulka 2 uvádí pouze tři. Na str. 23 „*There are a few recurring particles in the examples of this category.*“ Podobně na str. 24 – „*A large group ... brings attention to a specific nuance ...*“, na str. 27 „*the few examples ...*“, či na str. 36 „*another group of examples*“, atd.

Celkově se autorce daří ukázat korelaci mezi ilokuční silou, např. nesnadné převedení významu rozkazu (4.2.4) v neslovesnou větu či korelace se zápornou tázací větou. Rovněž zajímavé jsou případy jako *let`s see*, které se jeví jako fixní jednotka se zřetelnou organizační funkcí v diskurzu (str. 34-35), či postojová spojení jako *let`s face it* či *let`s be honest*.

Při celkovém zhodnocení výsledků dochází autorka k poznatku, že *let`s* často zmírňuje ilokuční sílu a že určitá fixní spojení mají metadiskurzní funkci. Nejzjevnější korelaci nachází autorka u vyjádření návrhu, který má většinou i v češtině shodnou formu. Neslovesné věty naopak slouží k vyjádření rozkazu, za zmínku stojí i změny v osobě slovesného tvaru. Morfosyntaktické vlastnosti se v daném vzorku zdají být zřetelnějším ukazatelem funkce než specifické částice. Objevily se ve vzorku případy, které část 2.3 neanticipovala?

Autorce se podařilo zadaný úkol splnit. Na práci oceňuji pečlivost při hodnocení ilokuční síly a systematický přístup, jako i citlivost při popisu vztahu formy a funkce. Práce je psána dobrou angličtinou, a přes některé formulační nepřesnosti uvedené výše, je i technicky dobře zvládnutá (místa se objevují nepřesnosti, např. str. 7 - *a lause`s semantic function*, str. 11 – *without requirement a verbal response?*, str. 17 - *the excerpts where obtained*, str. 19 *Tables... it present*, atd.)

Závěr:

Jak vyplývá z výše uvedeného, předložená studie Simony Zvěřinové kritéria kladená na bakalářské práce splňuje. K obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím známkou *výborně*.

PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D.

V Praze, 15. června 2014